

Annonse:

[HJEM](#) › [ANMELDELSE](#)

Om tyngdekraft og livskraft

Hanne Tyrmi, *Hester dør stående*, 2019-2021, stål, bly ©Hanne Tyrmi / BONO 2021

Foto: Arve Rød

Med den massivt omfangsrige utstillingen *Hester dør stående* dweler Hanne Tyrmi ved atelierets og prosessenes stemningsregister.

Annonse:

ARVE RØD

Hanne Tyrmi kommer inn fra de dype skogene, fra sitt utendørsatelier på Stryken nordover i marka, med kvae på henda og daglige doser naturerfaring etter årelangt arbeid med elementene. Allerede den melankolsk vakre tittelen på Tyrmis utstilling på Kunstnernes Hus trekker inntil og vekker nysgjerrigheten – og får meg til å straks gripe til internettet. For kan det virkelig stemme at *Hester dør stående*?

Antakeligvis er svaret på akkurat det trivielt for hestekjennere – og strengt tatt uvesentlig for hva som foregår høyt og lavt på Huset denne seinvinteren. *Hester dør stående* handler ikke om hester – i alle fall ikke i direkte betydning. Tyrmis arbeid søker noe fellesmenneskelig og materielt nærværende, i det naturlige og i det menneskeskapte, formet i massivt bly mellom Tyrmis arbeidsnever. Det tunge, og meningstunge, materialet opptrer her som både heroisk og truende, tungt og lett, pompøst og poetisk prøvende.

Hanne Tyrmi, *Hester dør stående*, installasjonsbilde. *Alt er fanget i en forestilling*, 2019–2021, høypolert stål (foran). I bakgrunnen *De fleste veiene finnes ikke på kartet*, bly, PVC-rør og kjetting, 2019-2021

Foto: Arve Rød

Materialets egenskaper

Nærmere bestemt oppleves *Hester dør stående* som en kamp med, og avdekking av, egenskapene til et begrenset sett materialer, der bly er gjennomgangstema. Det ruver i toppen av trappa opp til overlyssalene som velteklare kampesteiner, det henger og dingler fra kroker som kadavre i et slaktehus og som langstrakte trestammer fra kjettinger og belter, festet i kraftige bjelker under takvinduene.

Bly er et materiale med egenskaper egnet for metafor og fortelling. Det er lett formbart, det beskytter mot radioaktiv stråling, og det er giftig – historien skal ha det til at Caligula og co ble sprø som brød på grunn av blyet de fikk i seg fra rørene i det gamle Roms sinnrike vannforsyning, og fra blyeddiken brukt som søtningsstoff i vin. Det er å håpe at Tyrmi ikke vil lide samme skjebne. 67-åringen har tvert imot og åpenbart hatt en kreativ forløsning i blyets vold. *Hester dør stående* er breddfull av referanser til moderne kunsthistorie, gjennom materialet så vel som gjennom formen og bruken av metaforisk fortelling. En ting er blyet, der assosiasjonene naturligvis går mot Anselm Kiefer – hans «blybibliotek» har lenge hatt en spesiell plass i Astrup Fearnley-samlingen og i norsk kunsthistorie – eller Richard Serras legendariske performancer med flytende bly fra rundt

08.01.2022

06.02.2022

Melketenner

NITJA × PRAKSIS

POPULÆRT

SISTE

Sol, sjø, selvheldelse

Jan 27 2022 - 07:00

Sonisk, somatisk og spekulativt

Jan 28 2022 - 08:40

«It's raining men»

Jan 31 2022 - 07:00

Ingen friksjonsfri flytteprosess

Feb 01 2022 - 07:00

Hold deg oppdatert med vårt ukentlige nyhetsbrev.

ABONNER

1970. I videre forstand kan man finne henvisninger til en mengde seinmodernistisk kunst i Tyrmi's behandling av bly, stål og tekstiler, fra arte povera til postminimalisme; fra Eva Hesse og Louise Bourgeois til en norsk samtidskunstner som Per Inge Bjørlo.

Hanne Tyrmi, *Bak skumringen*, 2014, bly og stål ©Hanne Tyrmi / BONO 2021
Foto: Arve Rød

Det naturnære og intime

Tittelverket, der kroppsdell-, verktøy- eller proteselignende gestalter henger på geledd bortover langs et stativ, kan for eksempel minne om den sentrale amerikanske kunstneren Bruce Naumans skulpturelle tolkninger av hender, hoder og bisarre dyreskikkelser. Eller, med tittelen i mente, kanskje heller Jannis Kounellis' mytiske oppstilling av tolv levende, høy-spisende og dritende hester på et flislagt gulv i et garasje-galleri i Roma i 1969. Den tanken kan kanskje lede til en tolkning av ordlyden i *Hester dør stående* som slett ikke omhandlende døden, men tvert imot dyret som et symbol på vitalitet og ubendig livskraft.

Oversiktsbilde fra utstillingen: «Hester dør stående» av Hanne Tyrmi, på Kunstneres Hus.
Foto: Arve Rød

Et verk som *Den første snøen*, der lyse «ark» av ullfilt er foldet og brettet som myke relieffer over veggen, skriker etter en mer uttalt peker til postminimalisten Robert Morris' formoppløste variasjoner over samme materiale. Den gir Tyrmi oss ikke. I stedet trekkes vi inn i det naturnære og intime, gjennom titler som *Betroelser*, *De glemte dagene* og *Om morgenen på frysepunktet*, der verkene må leses mer i lys av prosessene og stemningsregisteret på atelieret enn som bærere av referanser til den materielle, politiske eller kunsthistoriske verdenen utenfor. Unntaket i så måte er det beskjedne titteskapet kalt *Det er mørkt, la oss gå hjem*, der minimodeller av favelaens skurarkitektur, formet i papp og bronse, titter fram mot oss gjennom gliper i finerboksens vegger. Her kommer Tyrmis bakgrunn fra opphold i Brasil, India og Sør-Afrika fram; den store verden får plass i en eske – en både prosaisk og poetisk kontrast til den massive tyngdekraften som regjerer i salene rundt.

STIKKORD

[Kunstneres Hus](#)

DEL

RELATERT INNHOLD

Anmeldelse

Anmeldelse

Anmeldelse

Anmeldelse

[Appetittvekkende formglede](#)

[Glimt av lys i mørketid](#)

[Flat struktur](#)

[Våpen og skjold](#)

Kunstavisen

Epost: redaksjonen@kunstavisen.no

Telefon: 922 19 341

Postadresse

KUNSTAVISEN AS
Oscars gate 35A
0258 Oslo

Besøksadresse

KUNSTAVISEN AS
Oscars gate 35A
0258 Oslo

Org.nr: 834 644 622 MVA

Ansvarlig redaktør:

Mona Gjessing

Annonseinformasjon

Kunstavisen arbeider etter [Vær varsom-plakaten](#) og [Redaktør-plakaten](#).

Kunstverk som er gjengitt på denne nettsiden er beskyttet av opphavsrett og er gjengitt etter avtale med kunstneren/BONO (Billedkunst Opphavsrett i Norge). Verk kan ikke gjengis uten hjemmel i lov eller tillatelse fra rettighetshaver/BONO. Ønsker du å bruke kunstverk? Kontakt BONO for å få lisens - www.bono.no

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[Om Kunstavisen](#)

[Redaksjonen](#)

[Frilansere](#)

[Personvern](#)